

Quan encara falta un any i mig per als comicis municipals, els partits valencians fan números per saber qui podrà regir les tres diputacions, ara com ara governades amb majoria absoluta pel Partit Popular. Les calculadores –i els censos– ens en poden donar pistes.

Calculadores calentes

Indemnes com han quedat després del llarg debat estatutari valencià –si bé hi va haver un moment, durant les negociacions, en què populars, socialistes i Entesa havien acordat reduir-ne les competències–, les tres diputacions provincials són peces molt cobejades amb vista al 2007. Aquestes institucions, hereves de temps immemorials –en ocasions regides, al País Valencià, per gent que igualment sembla projectar-se des de temps molt remots–, són, ara com ara, monocolors: el blau del PP.

Alterar aquest domini absolut dependrà de diversos factors. No sols de la capacitat de l'oposició per generar expectatives que rendibilitzen el desgast del partit en el poder, sinó també, ateses les característiques d'aquesta elecció, del repartiment de diputats que se'n faça abans, a través dels censos dels partits judicials, que són les circumscripcions que primen ací.

Per una altra banda, el mateix president valencià, Francesc Camps, de ben segur que veuria amb bons ulls canvis, al capdavant de les institucions provincials. No de partit al poder, és clar, sinó de persones. A Castelló, per exemple, Carlos Fabra, encara que li garanteix un suport absolut de les comarques del nord, està imputat en diverses causes per presumpte frau fiscal, falsificació de documents i tràfic d'influències. Els rumors que Fabra no es presentarà a les pròximes eleccions són tan intensos com els que avisen que les sentències dels processos judicials en què està immers suraran amb l'olor dels comicis.

A València, el president de la Diputació és Fernando Giner –exmilitant de

Falange Espanola, d'UCD i d'Unió Valenciana–, ferm partidari del secessionisme lingüístic i proper a l'exministre Eduardo Zaplana. Tant ell com el vicepresident, Enric Esteve, s'han fet un fart de demostrar el seu odi contra Catalunya, el català i els catalans, fins al punt de criticar l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i d'assegurar que al PP valencià hi ha un sector "catalanista". Esteve va arribar a afirmar que el conseller portaveu, Esteban González Pons, "viu en un estat de coma irreversible". Tots dos estan sentenciats i, de fet, ja farien un bon favor a Camps si no desertaren abans del 2007. El seu tarannà encaixa a la perfecció amb l'esperit de la ultradretana Coalició Valenciana, formació dirigida pel també exfalangista Juan García Sentandreu que ja ha captivat un membre del PP: Francisco Javier Tomás Puchol, diputat a les Corts valencianes per Castelló.

A Alacant, on el zaplanisme exhibeix una salut de ferro, el president, José Joaquín Ripoll, sembla disposat a repetir. Compta amb una majoria estable i ha indicat que voldria continuar a la Diputació. La contraprestació seria "permetre" que el campsista Luis Díaz Alperi es torne a presentar a alcalde d'Alacant, un lloc al qual, en principi, aspiraven el mateix Ripoll i, sobretot, Julio de España, segon tinent del zaplanisme al sud, president de les Corts valencianes i ex-president de la Diputació alacantina.

Camps tindrà problemes seriosos per imposar cap candidat, doncs. Ben mirat, només el podrà triar a València. A Castelló, la mà llarga de Fabra, present o absent de les llistes, no tremolarà. I a Alacant... Alacant és zaplanista.

"Pròxima estació: esperança."

Amb aquesta dita, títol d'una cançó de l'antiglobalitzador Manu Chao, va tancar el seu discurs José Luis Rodríguez Zapatero un dissabte de juliol del 2000, el dia que aspirava a secretari general del PSOE. La mateixa esperança que avui evoquen molts militants socialistes del País Valencià –tradicionalment, la segona federació més nombrosa de l'estat– perquè el seu partit guanye terreny al PP. Les diputacions, en aquest sentit, indicaran si el canvi, a escala autonòmica, és possible. Un mal resultat en les corporacions provincials significaria la continuïtat de Camps a la plaça de Manises. En canvi, obtenir un cert marge de maniobra per governar alguna de les tres diputacions no serà garantia d'una alternativa de govern a les Corts. Com a mínim, això sí, es recuperarien institucions que treballen amb pressupostos considerables.

Què cal, doncs, perquè aquests canvis siguem una realitat? Una anàlisi dels quadres que apareixen a la pàgina del costat ens fa concloure que, de llarg, la diputació més fàcilment recuperable per a l'esquerra és la de València, justament la més important.

Fet i fet, els socialistes s'han penedit aquests anys de legislatura de no haver presentat el 2003 una llista a Alboraiç (Foia de Bunyol). Per culpa de les disputes internes, el PSPV-PSOE va estimar-se més no optar a l'alcaldia del municipi. Resultat? El PP, com a única llista, va aconseguir el 83,99% dels vots emesos –la resta van ser blancs i nuls–. Només que els socialistes hagueren esgarrapat un centenar de sufragis dels més de 600 que va obtenir el PP, la Diputació de València podria haver canviat de signe polític. Per això la importància de presentar totes les candidatures possibles, fins i tot allà on no hi ha opcions de vèncer en l'elecció local.

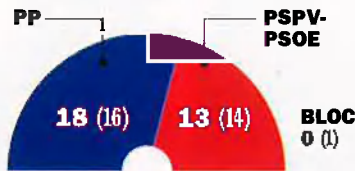
Francesc Baixauli, diputat provincial del PSPV-PSOE per València, argumenta que el seu partit "ha d'arribar als màxims acords preelectorals possibles, allà on la disputa entre dreta i esquerra és més renyida". Tot indica que Unió Valenciana –que segurament concorrerà coalitzada, bé amb el PP bé amb Coalició Valenciana– perdrà el diputat del partit judicial de València, que aniria a mans socialistes. A més, aquests estan

Opcions de canvi en les diputacions valencianes

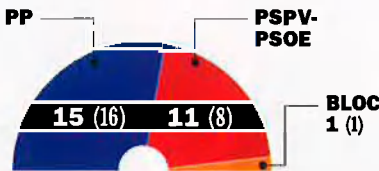
DIPUTATS ELEGITS EL 2003

Entre parèntesis figuren els diputats elegits el 1999

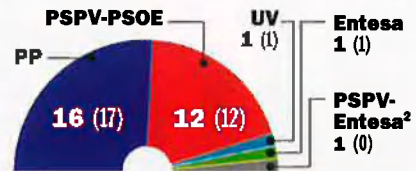
ALACANT

CASTELLÓ¹

VALENCIA

(1): El 2003 va triar dos diputats més: a Castelló i a Nules.
(2): A la Ribera Baixa, PSPV-PSOE va anar coalitzat amb l'Entesa i Alternativa Progressista de Cullera.

DIPUTATS PER PARTITS JUDICIALS

ALACANT

DIPUTATS	PP	BLOC
ALCANTÍ	8	0
ELX	6	0
ALCOI	2	0
VILA-JOIOSA	3	0
BAIX SEGURA	4	0
DÈNIA	3	0
ELDA	3	0
VILLENÀ	2	0

CASTELLÓ

DIPUTATS	PP	BLOC
SOGORB	1	0
VINARÒS	2	0
ALBOCÀSSER	1	0
NULES	6	0
CASTELLÓ	13	0
SANT MATEU	1	0
VIVER	1	0
LLUCENA	1	0
MORELLA	1	0

VALENCIA

DIPUTATS	PP	BLOC	UV	Entesa	Unió
ALZIRA	2	0	0	0	0
GANDIA	2	0	0	0	0
SAGUNT	2	0	0	0	0
XÀTIVA	2	0	0	0	0
LLÍRIA	2	0	0	0	0
VALENCIA	18	0	0	0	0
SUECA	1	0	0	0	0
ONTINYENT	1	0	0	0	0
REQUENA	1	0	0	0	0

ELS NÚMEROS DEL CANVI:

DIPUTATS	PP	BLOC
BAIX SEGURA	5	0
DÈNIA	3	0
ELDA	3	0
VILLENÀ	1	0

El Baix Segura guanyarà un diputat en detriment de Villena. Aquest escó serà per al PSPV-PSOE. A Dénia, el Bloc va quedar-se a 250 vots de mantenir el seu diputat, i hauria de recuperar-lo. Elda no hauria de perdre un diputat en favor de Dénia –se'l rifen–, i el PSPV-PSOE, que va quedar-se a poc, hauria d'obtenir el segon. L'únic diputat que es triarà a Villena hauria de ser socialista. Des del 2003, les alcaldies de Villena i Sax són del PSPV.

DIPUTATS	PP	BLOC
CASTELLÓ	13	0
SANT MATEU	1	0
VIVER	1	0
LLUCENA	1	0
MORELLA	1	0

A Castelló, el 14-M del 2004, els socialistes van vèncer el PP Suposant, però, que no hi haguera canvis, caldria que el PSPV-PSOE mantinguera els escons de Morella i Lluçena –que té pels pèls– i que aconseguira els dos que hi ha en disputa a Viver i Sant Mateu. Aleshores, un pacte amb el Bloc els donaria majoria absoluta. Tant a Viver com a Sant Mateu, però, la Diputació està invertint molts diners perquè no es capgire el resultat del 2003. Són la clau de volta.

Comptant que Unió Valenciana perd el seu diputat en favor del PSPV-PSOE –la qual cosa és ben factible–, els socialistes haurien de reeditar el pacte a la Ribera Baixa –amb Entesa i Alternativa Progressista de Cullera– per no perdre el diputat que tria el partit judicial de Sueca. Encara els caldria, però, aconseguir el diputat provincial per Requena, que no va ser del PSPV-PSOE per 99 vots. A Ontinyent, la unió en les llistes municipals de les forces d'esquerra i nacionalistes els donaria l'únic diputat en disputa. Ara bé, si es donen els condicionants anteriors, aquest pacte no seria estrictament necessari.

LA DIPUTACIÓ DE CASTELLÓ, UNA LOTERIA:

	ALBOCÀSSER	NULES	VINARÒS	SOGORB	CASTELLÓ	SANT MATEU	VIVER	LLUCENA	MORELLA
Cens	8.000	100.000	45.000	15.000	210.000	11.100	7.000	16.500	7.100
Oferència rta vot	1.601	1.924	3.346	1.336	17.951	437	652	999	231
	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PP	a favor del PSPV	a favor del PSPV

La diferència de vot respecte del cens és mínima a Morella, Lluçena –totes dues, en mans del PSPV-PSOE–, Viver i Sant Mateu –del PP–. A més, si els romanesos foren ciutadans de ple dret de la UE l'1 de gener del 2007, introduirien encara més enigma al resultat final.

a pocs vots de fer-se amb el diputat de Requena i el d'Ontinyent. És així que Baixauli demana “d'entendre'ns amb el Bloc, Esquerra Unida, Esquerra Republicana..., amb tot l'espectre de l'esquerra”. Preguntat sobre si aquesta idea és compartida majoritàriament en el si del PSPV-PSOE, Baixauli opina:

“No sé si els meus companys hi són favorables, només sé que és indispensable, que no hem de treballar pensant en el millor dels possibles”, que seria, simplement, guanyar el diputat d'UV per València i el de Requena. Tanmateix, és difícil que els socialistes cedessen a perdre la seua marca electoral.

Ho van fer, però, l'any 2003, quan a la Ribera Baixa van fer pinya amb l'Entesa i Alternativa Progressista de Cullera. Van aconseguir l'únic diputat en joc del partit judicial de Sueca, que és el socialista Joan Grau.

Fonts d'Esquerra Unida indiquen que serà difícil, però, repetir l'experiència

D'esquerra a dreta, Carlos Fabra, Fernando Giner i José Joaquín Ripoll. De nord a sud, els presidents de les diputacions valencianes no són còmodes per a Camps. El primer, imputat en presumptes casos de corrupció; el segon, ultraconservador i secessionista, i el tercer, el zaplanista número 1.

de la Ribera. Creuen que Grau, una vegada aconseguit el diputat –amb grup propi, unipersonal–, se n'ha desentès i fa via amb el grup socialista. I acusen els socialistes de no voler concórrer també de la seva mà a Requena i Ontinyent el 2003. Grau, al seu torn, diu que “no hi ha hagut cap problema, hi ha les tensions lògiques d'un pacte, res més”. L'esquerra espera recollir a la Ribera, en tot cas, els beneficis que per a la comarca tindrà el canvi de traçat del transvasament Xúquer-Vinalopó, un canvi al qual s'oposava el PP.

Baixauli reitera que, si els socialistes volen governar la Diputació de València –amb un pressupost anual proper als 450 milions d'euros–, ho hauran de fer acompanyats, “treballant prudentment i traient al màxim profit a cada vot, sense tancar-nos en banda a res. Estem obligats a posar-nos d'acord”.

D'aquest possible pacte municipal no volen ni sentir a parlar-ne els alcaldes socialistes de l'Horta, l'anomenat “cinturó roig”, perquè acostumen a governar amb majoria absoluta i no desitgen intromissions. Potser per això, i perquè al cap i a la fi els convé, pensant en el 2007, els socialistes –ni que siga cara a la galeria– es mostren ara proclius a rebaixar la tanca del 5% fins al 3%, aspecte que de cap manera acceptarà el Partit Popular.

Triple salt. A Castelló i Alacant, els números són més deficients, com es pot veure en els gràfics de la pàgina anterior. En el primer cas, tenint en

compte que el Bloc mantindrà el seu diputat, els socialistes haurien de ser la força més votada als partits judicials de Viver (Alt Palància) i Sant Mateu (Baix Maestrat), i, a més, no perdre els seus representants de Lluçena (Alcalatén) i Morella (Ports), que té per ben poc. Això provocaria un empat a trette entre els dos grans partits, i el Bloc seria la clau.

Josep Maria Panella, diputat del Bloc per Castelló, espera que el cas Fabra “afecte negativament el PP, perquè és un desafiament que hauria de tenir el seu càstig, no compleix ni el codi ètic del seu partit”. Sobre la possibilitat de fer llistes conjuntes amb els socialistes allà on es puga guanyar un diputat, Panella diu que “no diria ni que sí ni que no, no s'ha plantejat”.

En el cas de Castelló, hi representaran un paper important els estrangers. I més concretament, els romanesos. Com que estan empadronats, si el 2007 Romania fóra membre de ple dret, tindrien dret a vot. Vora el 20% del cens de les comarques castellonenques seria forà. Fabra ja s'ha afanyat, i fa unes setmanes demanava als ajuntaments els seus censos, que no són públics, per incidir en la població estrangera. Fins i tot no ha negat que el PP estudia d'incloure candidats romanesos en les llistes perquè arrosseguen els compatriotes a les urnes.

A Alacant, segons explica el portaveu del PSPV-PSOE a la Diputació, Antonio Amorós, “hi ha moltes possibilitats de canvi, el 2007”. Segons ell, “el par-

tit està mobilitzat en totes les comarques, fa una política incisiva contra el PP”. Els signes de divisió que el partit mostra a Alacant capital o Oriola no el preocupen: “Són casos que l'executiva nacional resoldrà.” El PP, amb divuit diputats, en trau cinc als socialistes. La pèrdua d'un diputat a Villena (Alt Vinalopó), en favor del Baix Segura, reduirà la distància a tres. Però encara caldrà que es donen uns altres factors. Amorós espera “que el Bloc recupere el seu diputat per Dénia”. Els efectes del Xúquer-Vinalopó, en aquest cas contra el PSPV, serien menors: “L'aigua cada vegada està més en l'oblit, ja no se'n parla tant, als mitjans de comunicació, s'està consolidant entre la ciutadania la idea que el nou traçat és millor. La Comissió Provincial de l'Aigua, que Ripoll [president de la Diputació] feia servir contra el Govern socialista, fa mesos que no es reuneix.”

La divisió del Partit Popular, ben visible al sud, pot jugar també en contra dels conservadors: “Sembla que els ciutadans accepten les baralles internes del PP millor que les de la resta, però la violència tindrà conseqüències, és una lluita tremenda que els farà perdre vots.”

Mèrits dels uns o demèrits dels altres, el darrer diumenge de maig de l'any vinent podria dur canvis a les diputacions valencianes. Fins aleshores, caldrà un bon subministrament de piles per a les calculadores.

Víctor Maceda